

قانون پزشکی

مروری بر قوانین و مقررات حرفه‌ای و تعزیراتی گروه
پزشکی و آشنایی با حقوق جامعه پزشکی

تالیف :

دکتر هومن قصری

متخصص بیماریهای داخلی و دادستان انتظامی نظام پزشکی شهرستان سنندج

نماینده وزیر در کمیسیون ماده ۱۱ تعزیرات حکومتی بهداشت و درمان کردستان

فیزیوتراپیست جلیل مارابی

عضو هیئت مدیره و معاون رفاهی اجتماعی نظام پزشکی سنندج

کتابیون امینیان

کارشناس حقوق

سرشناسه

: قصری، هومن، ۱۳۵۵ -

عنوان و نام پدیدآور

: پزشکی و قانون: مروری بر قوانین و مقررات انتظامی و حرفه‌ای و تعزیراتی
گروه پزشکی و آشنایی با حقوق جامعه پزشکی

مشخصات نشر

: سندج: قصری، هومن، ۱۳۹۴.

مشخصات ظاهری

: ۲۰۲ ص.

شابک

: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۲۷۴۹-۸

وضعیت فهرست نویسی

: فبیای مختصر

یادداشت

: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی: <http://opac.nlai.ir> قابل

دسترسی است

شناسه افزوده

: قصری، هومن، ۱۳۵۵ -

شناسه افزوده

: مارابی، جلیل، ۱۳۵۷ -

شناسه افزوده

: امینیان، کتایون، ۱۳۵۹ -

شماره کتابشناسی ملی

: ۳۸۰۲۹۸۶

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران

عنوان: قانون و پزشکی

مولف: دکتر هومن قصری، جلیل مارابی، کتایون امینیان

چاپ: اول - ۱۳۹۴

تیراژ: ۲۰۰۰ نسخه

قیمت: ۹۹۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۲۷۴۹-۸

این کتاب مشمول قانون حمایت از مؤلفان، مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸/۱۱/۱۱ و قانون ترجمه و تکثیر کتابها، نشریات و آثار صوتی مصوب ۱۳۵۰/۱۰/۶ است. بازنویسی، خلاصه برداری یا برداشت بخشی از متن، شکل‌ها و جداول کتاب و انتشار آن در قالب کتابهای ترجمه، تالیف، خلاصه، آزمون و یا نرم افزار بدون اجازه کتبی از مولفین غیر قانونی است و موجب پیگرد قانونی می‌شود. در ضمن انتشار و چاپ مجدد کتاب صرفاً در اختیار مولفین است.

فهرست مطالب

مقدمه	۷
فصل اول: چرا باید از مسائل حقوقی و قانونی رشته خود مطلع بود؟	۹
فصل دوم: آشنایی با برخی اصطلاحات حقوقی	۱۷
فصل سوم: قوانین و مقررات حرفه‌ای	۳۵
فصل چهارم: حقوق بیمار	۴۳
فصل پنجم: حقوق جامعه پزشکی	۴۷
فصل ششم: قانون ارتقاء بهره‌وری کارکنان بالینی نظام سلامت	۵۷
فصل هفتم: آیین‌نامه انتظامی رسیدگی به تخلفات صنفی و حرفه‌ای شاغلین حرفه‌های پزشکی و وابسته در سازمان نظام پزشکی	۶۵
فصل هشتم: انواع تخلفات و قصور پزشکی	۱۰۳
فصل نهم: هیئت رسیدگی به تخلفات اداری	۱۱۳
فصل دهم: مواد قانونی رسیدگی به تخلفات پزشکی	۱۳۳
فصل یازدهم: مقررات صدور گواهی فوت و جواز دفن توسط پزشکان	۱۳۹
فصل دوازدهم: قوانین تعزیرات حکومتی در امور بهداشتی و درمانی	۱۵۱
فصل سیزدهم: آنچه کارکنان جامعه پزشکی باید بدانند	۱۸۳
فصل چهاردهم: چند راهنمایی برای درمانگرانی که تعقیب قانونی می‌شوند	۱۹۳
فصل پانزدهم: توصیه‌های لازم برای پیشگیری از بروز خطا و اشتباه پرسنل درمانی	۱۹۷
منابع	۲۰۲

مقدمه

زندگی حرفه‌ای با مجموعه‌ای از مقررات و قوانین به هم آمیخته است. در هر یک از مشاغل پذیرفته شده اجتماعی، توفیق نصیب کسانی است که علم و آگاهی بیشتری از مقررات و قوانین حاکم بر شغل و تخصص خود دارند و در پرتو این آگاهی می‌توانند با مسائل طرح شده در محیط شغلی و اجتماعی درست برخورد کنند. با اعتقاد بر این که جهل نسبت به قانون منشأ بسیاری از مشکلات و گرفتاری‌های انسان در همه‌ی زمینه‌ها به خصوص در زمینه‌ی شغلی است و تذکر این مطلب که کادر درمانی خصوصاً درمانگران به علت ارتباط تنگاتنگ با بیماران در بسیاری از روش‌های مراقبتی از بیماران، با اعتراضات شدید و یا برخورد نامناسب آنان روبه‌رو می‌شوند که گاهی مسیر زندگی‌شان را دستخوش تغییرات دلخراشی می‌کند. توجه به این نکته که حدود ۷۳ درصد از کادر پزشکی اصلاً مراجع رسیدگی به تخلفات پزشکی را نمی‌شناسند و ۸۴ درصد اصلاً آگاهی از اصطلاحات حقوقی ندارند. پس لازم است همکاران محترم گروه پزشکی از قوانین و مقررات آگاهی کامل داشته باشند. وسعت و پیچیدگی عملکردهای درمانی هرروز در حال افزایش بوده و درمانگرها نقش‌های گسترده‌ای را به منظور تأمین سلامت فردی، گروهی و اجتماعی در محدوده‌ای وسیع عهده‌دار هستند. ارائه خدمات آنان به صورت مستقل یا همراه با اعضای دیگر بهداشتی درمانی بوده و وظایف مختلفی را در بر می‌گیرند. بنابراین به منظور حفظ جان و سلامت مددجویان و ارائه خدمات درمانگری هر چه مؤثرتر، شاغلان این حرفه در رده‌های مختلف، به وضوح باید از محدوده وظایف محوله آگاهی داشته باشند. نقطه آغازین این آگاهی وجود خطوط کاملاً شفافی از شرح وظایف است که توسط

مسئولین امر ترسیم می‌شود و نباید هیچ‌گونه ابهامی را باقی گذارد. بدین منظور اولاً به دلیل وجود رده‌های مختلف پرسنلی، حیطه خدماتی آنان باید کاملاً مشخص باشد تا از تداخل عملکردهای جلوگیری شود و ثانیاً وظایف محوله کاملاً دقیق و واضح وضع شده باشند و مباحثات علمی و عملی آنان مشخص گردد. بنابراین درمانگران باید از شرح وظایف و مسائل قانونی و اجتماعی مربوط به حرفه قبل از آنکه شروع به کار نمایند آگاهی یابند تا با شناخت کامل انجام وظیفه نمایند.

قانون در معنای عام شامل تمام مصوبات مجلس شورای اسلامی و همچنین تصویب‌نامه‌ها و بخشنامه‌های اداری نیز می‌شود.

قانون در معنای خاص مجموعه قواعدی گفته می‌شود که با تشریفات مقرر در قانون اساسی از طرف قوه مقننه وضع شده است. به‌طور کلی قانون تمام مقرراتی است که از طرف یکی از سازمان‌های ذیصلاح دولتی وضع شده است.

در پایان ذکر این نکته لازم است که، از این پس در این مجموعه، اصطلاح "درمانگر" به جای عنوان "کلیه اعضای سازمان نظام پزشکی"، به کار می‌رود.

اثر حاضر می‌تواند اطلاعات سودمندی را در اختیار کلیه همکاران محترم گروه پزشکی، پیراپزشکی و پرستاری قرار داده و راه را برای کاهش مشکلات حقوقی همکاران محترم هموار سازد که امیدواریم مورد توجه و عنایت همکاران محترم قرار گیرد.

خاضعانه از همه عزیزان و همکاران محترم خواهشمندیم تا ما را از راهنمایی‌های سازنده خود بی‌نصیب نگذاشته و کمبودهای این مجموعه را بر بضاعت اندک ما ببخشایند.